

WYCHODZI CODZIENNIE.

Przedpłata wynosi we Lwowie rocznie 18 zł. — półrocznie 9 zł. — kwartalnie 4 zł. 50 cent. — miesięcznie 1 zł. 50 cent. Z przesyłką pocztową w Państwie Austrjackiem rocznie 24 zł. — półrocznie 12 zł. — kwartalnie 6 zł. — miesięcznie 3 zł. Z przesyłką pocztową z granic: do całych Niemiec rocznie 50 marek — kwartalnie 12 marek 5 sgr. do Francji, Anglii, Belgii, Włoch i Szwajcarii rocznie 80 franków — kwartalnie 20 franków.

Numer kosztuje 10 centów.

Manuskryptów Redakcja nie zwraca.

DZIENNIK POLSKI

Przedpłata i ogłoszenia przyjmują we Lwowie:

Biurowo administracji „Dziennika Polskiego“ przy ulicy Sykstuskiej, 1. 2 w domu p. Bernsteina we Wiedniu, Hamburgu, Frankfurcie n. M., w Bernie, Lipsku, Bazyle, Szwajcarii i Wrocławiu pp. Hasenstein et Vogler, w Wiedniu F. Lob, R. Mose, Rotter i Spl. w Warszawie Rajchman et Frencler Biuro anonsów, w Paryżu pułkownik Raczkowski Faubourg Poissoniere 33. Ogłoszenia przyjmują Agencja p. Adama Ciborowskiego — Rue Clément 4, Paris. Ogłoszenia przyjmują się za opłatą 6 centów od miejsca objętości jednego wiersza drobnym drukiem (petit). Listy z pieniędzmi mają być przesyłane franco do Administracji „Dziennika Polskiego“. — Listy reklamacyjne nieopieczętowane nie podlegają opłacie. Reklamy w rubryce „Nadesłane“ 20 ct. od wiersza

Lwów 9. lutego.

Wiadomo czytelnikom, że poseł Kowalski wniósł w izbie poselskiej interpelację do rządu w sprawie pokrzywdzenia narodowości ruskiej przy spisie ludności. Stara Presse napisała z powodu tej interpelacji nader namiętny artykuł pod napisem: Jak się w Galicji polonizuje, w którym zarzuca władzom galicyjskim ucisk ludności ruskiej przy każdej sposobności. Podawał także jako fakt, że przy konspiracyjnym starostwie brodzki zagroził pewnej gminie asystencją wojskową, jeżeliby jej członkowie przy spisie ludności podawali język ruski jako zwykle w rodzinie używany i że komisarz konspiracyjny w tym samym powiecie miał wobec świadków rozrzedzić tabelę już ułożoną, w której konspiracyjowi podali język ruski jako swój rodzinny.

Zarządy te są tak ciężkie, że gdyby się okazały prawdziwymi, to interpelacja p. Kowalskiego byłaby w zupełności usprawiedliwiona, a my nie omisszalibyśmy postępowania takie władz politycznych jak najostrej potępić.

Jednakowoż fakta, w interpelacji przytoczone, wydały nam się tak nieprawdopodobnymi, że staraliśmy się sprawę całą na miejscu zbadać, zanim wydamy sąd o wypadku, który w naszych stosunkach uwazałibyśmy jako ubolewanie gośny, bo zdaje nam się, że wyrównywanie sporów pomiędzy dwoma, pospolu mieszkającymi narodowościami, jest dla pomyślności kraju naszego bardziej pożądanym, jak pomnażanie ich niepotrzebnie swarami o formalności, które nam ani zaszkodzić, ani pożytku przynieść nie mogą.

Na podstawie więc relacji, których wiarygodność zachwiana być nie może, przychodzimy do przekonania, że interpelacja posła Kowalskiego co do wrzekomych nadużyć władzy politycznej przy spisie ludności w powiecie brodzkim jest bezpodstawną. Z innych powiatów nie mamy jeszcze doniesień, lecz i te prawdopodobnie okazały się nieprawdziwymi.

Dalej jesteśmy od przyjmowania obrony władz politycznych, ale w tym wypadku, w sprawie tak ważnej — wydało nam się koniecznym dociec prawdy i teraz, z dowodami w ręku, musimy oświadczyć, że starostwo postąpiło przy konspiracyjii tak, jak mu nakazywała ustawa.

I tak faktem jest, że w skutek agitacji niektórych księży ruskich i diaków i z powodu wydanej nakładem lwowskiej rady ruskiej broszury, przez duchowieństwo rozpowszechnianej, a nawet i w cerkwiach z ambony odczytywanej, udało się kilku gospodarzy z gmin Ponikwy i Wysocka do p. starosty brodzkiego z prośbą, aby konspiracyja odbywała się w języku ruskim. Pan starosta odpowiedział im, że według ustawy spis ludności musi być w urzędowym języku polskim przeprowadzony; dał jednak komisarzowi konspiracyjnym polecenie, aby przy wypełnianiu rubryki IX. zastosowali się ściśle do informacji stron, zapisując taki język, jaki strony same będą podawać i jakiego używają w domowym obcowaniu.

Dalej faktem jest, że gminy Ponikwa i Wysocko używają w korespondencjach swoich z władzami języka polskiego i że zażądały w swoim czasie nadesłania im Dziennika

ustaw państwa i Dziennika ustaw krajowych w języku polskim.

Ztąd wynika, że starostwo brodzkie zastosoowało się przy konspiracyjii w zupełności do życzenia wspomnianych guin i że gminy te ani myślały o przeprowadzeniu spisu ludności w języku ruskim, i dlatego nie byłyby prawdopodobnie udawaly się ze skargami do posła Kowalskiego, gdyby nie były do tego namówione przez bezsumienne agitatorów.

Co do rzekomych grób asystencją wojskową, to zaprzeczenie temu zarzutom pozostawiamy p. starostwie brodzkiemu, jakkolwiek jesteśmy przekonani o jego bezzasadności.

Interpelacja więc p. Kowalskiego jest nieuzasadniona, a tem mniej ma podstawy żądliwy artykuł starej Presse, czerpiącej swe wiadomości w naszym kraju z moskalflojskiego Słowa, do której można śmiało zastosować polskie przysłowie: „Starzy i dzieci nie wiedzą co czynia.“

Fundacja Skarbkwoska.

Otrzymałmy następujące pismo: Wysoce zawsze ceniąc objawy opinii publicznej wyrażane w niezawisłym, w poważnym i obiektywnie na sprawy zaparturającym się dziennikarstwie upraszam szan. Redakcję, aby w odpowiedzi na umieszczone w nr. 29 Dziennika Polskiego a reprodukowane z innego pisma tutejszego zarządy przeciwko zarządowi fundacji, raczyła umieścić w swem piśmie następujące sprostowanie mylnie sobie podanych faktów:

1. Mylnem jest przedstawienie rzeczy co do gruntów w Żabiu do dóbr fundacji należących, a do których tamtejsi włóścianie od niepamiętnych czasów pretensje sobie roszczą. Sprawa ta bowiem przeprowadzona w zwykłej drodze serwitutowej, po uzyskaniu przyznania fundacji na własność gruntów tytułem serwitutowych przez włóścian używanych i po wydzieleniu przyznanego włóścianom ekwiwalentu, musiała wejść na drogę zwykłego procesu cywilnego, gdyż włóścianie wzbraniłi się oddać fundacji grunta dotąd przez nich serwitutowo używane, a sądy we wszystkich trzech instancjach egzekucji orzeczeń komisji serwitutowej odmówily. Nie pozostało przeto nic innego, jak wytoczyć przeciwko 38 pojedyńczym stronom przylaszczającym sobie to posiadanie pozwy, z tych zostało już 9 sporów na korzyść fundacji rozstrzygniętych i sporne grunta fundacji oddane, reszta zaś sporów znajduje się dotąd w toku a po części w spisie aktów.

2. Nieprawdą jest jakoby zatwierdzenie ofert na dostawę wiktaliów dla Zakładu w Drohowyżu zawisłem było od protekcji pojedynczych urzędników fundacji, gdyż według ustępu 7 dokumentu fundacyjnego z d. 1. sierpnia 1843 dostawę tę zabezpieczył się przez publiczną w dziennikach ogłaszana licytację, której wynik zatwierdził Rada administracyjna fundacji a ośnośna uchwała podlega sankcji Wydziału krajowego. Tym samym tokiem dostawa podobna na r. 1881 została po dokładnem zbadaniu wszystkich wniesionych ofert uchwaloną na posiedzeniu Rady administracyjnej z 4. grudnia 1880, lp. 225 i zatwierdzona reskryptem Wydziału krajowego z 10. grudnia 1880 L. 56.223.

3. Falszywym jest również twierdzenie o nieprawidłowym wydzierżawieniu kamieniołomu z Drohowyża, który uchwałą Rady z 12. czerwca 1880 lp. 215 korzystniejszemu orientowemu Israelowi Weingarten, a z pominięciem przedłożo-

nej Radzie oferty Stanisława Kamińskiego wydzierżawionym został.

4. Niegodnem jest dalej z prawdą, że przy wydzierżawieniu propinacji we wsi Drohowyżu pominięta została oferta przedsiębiorcy katolika z czynszem rocznym 2000 złr na korzyść żyda ofiarującego 1600 złr, przy dwóch bowiem rozprawach licytacyjnych stanęło tylko dwóch współkonkurentów, obaj wyznania mojżeszowego, a dzierżawa ta uchwałą Rady z 28. stycznia 1880, lp. 209 oddana została Israelowi Schorr za czynszem rocznym 1.900 złr.—Z resztą udowodnionem jest aktami, że poprzedni dzierżawca tej propinacji chrześcijanin, Jakób Kulmann, płacąc 2.000 złr. rocznego czynszu, zupełnie zbankrutował i już na rok przed upływem kontraktu, tajemnie subarendował tę propinację Josłowi Auerbach.

5. Co zaś do przeprowadzania restauracji wszelkich budynków fundacyjnych, to takowa bywa corocznie oddawana w przedsiębiorstwo na podstawie kosztorysów przez inżyniera fundacji wypracowanych i przez administrację centralną rewidowanych a przez Radę administracyjną zatwierdzonych; pod kontrolą i odpowiedzialnością miejscowego dóbr zarządy. Co równie w roku 1880 miejsce miało.

Pozostają z wysokim poważaniem Karol ksiądz Jablonowski kurator fundacji hr. St. Skarbka.

Drohowyże 7. lutego.

Szanowna redakcjo!

Jak obok prawdziwej swobody wyraża się swawola, tak też obok poważnego i uczciwego dziennikarstwa, pojmującego szczerze powołanie własnej prasy, wyrodziły się w ostatnich czasach zaunkowe pisma, które pod pozorem troski o dobro publiczne, a w istocie z dewizą: „Calumniare uulacter, semper aliquid haeret.“ rzucają się na instytucje i ludzi z najpotworniejszymi oskarżeniami. Jaki jest cel prawdziwych takich wycieczek — wiadomem będzie tylko redaktorom oszczerczych dzienników — zapewne jednak tak mętny jak i źródła, z których swe wiadomości czerpią. W zdrowym usposobieniu społeczeństwa naszego znajdujemy też tylko pogardę, jako jedyną broń na podobne wyuzdane napasły.

Jeśli jednakże wolno pogardzić oszczercami napasłymi zaunkowych pisemek, to głos poważnej i siebie poważającej prasy, powinien znaleźć zawsze słusne uwzględnienie. Z tego też wychodzący przekonania, nie możemy pominać milczeniem artykuł, zawartego w numerze 29. Dziennika Polskiego z dnia 6. b. m.

Obok baśni i plotek, w których nie wiedzieć co więcej podziwiać, czy niedną złośliwość jakiegoś tajemniczego a niezawodnie zdala od Drohowyża przebywającego donosiela, czy naiwność redakcji zaunkowego pisemka, podniesiono przeciwko administracji dóbr i zakładu zarządy, guzie z pomocą niektórych dat i prawdziwych i całkiem błędnych, usiłowano zestawić oskarżenie o nieuczciwe działanie na szkole fundacji, a mianowicie: o ztracenie gruntów w Żabiu, o pominięcie korzystniejszych ofert przy licytacjach na wiktali dla zakładu Drohowyżskiego, na wydzierżawienie propinacji i kamieniołomu, o korzystanie na budowach itp. Ponieważ na wszystkie te czynności, nie będące wcale dowolnymi zarządzeniami podpisanego dyrektora dóbr lub dyrektora zakładu, istnieją postanowienia władz fundacyjnych i szczegółowe akta, żądał syndyk fundacji w imieniu dotkniętych oszczerstwem urzędników na posiedzeniu rady administracyjnej fundacji z dnia 4. b. m., ażeby przywrócić z postanowien ustawy prasowej zamieszczono w tej

niej sprostowanie. Rada administracyjna, która i tak nową ilustrację całego majątku fundacyjnego zarządy postanowiła, mając na uwadze źródło, z którego zarządy płyną, nie przychyliła się do owego wniosku. Nie pozostaje więc podpiśnianym jak tylko zaznaczyć tu wszystkie owe zarządy jako oszczerstwa i podnieść, że jeśli w istocie tak jak przed rokiem w zakładzie lub niedawno temu w kasie centralnej pojawiają się nieporządki, władze zarządzające wchodzą w nie natychmiast, i nie czekając zaiste na upomnienia zaunkowych pisemek, karzą winnych i zabezpieczają fundację od wszelkich strat możliwych.

Wykrywanie i sprężyste usuwanie podobnych nadużyć powinno służyć za miarę czujności w zarządy sprawami fundacji i wpływać na uspokojenie publiczności, jeśli istotnie napasłymi zaunkowych pisemek daje się niepokoić.

Przyjm Szanowny Redaktorze wyrazy prawdziwego poważania.

Juljusz Starkeł, dyrektor zakładu drohowyżskiego. Kornel Kövess, dyrektor dóbr fundacji skarbkowskiej. J. Piorkowski, inżynier fundacji.

Korespondencje.

Kraków 8. lutego.

Choć nasz stary gród posiada tęgi zasób inteligencji, to jednak gdy mu przyjdzie pokryć jakąś stratę poniesioną w reprezentacji, nabawia go to nielada kłopot. Podniesienie krakowskiego prezydenta do najwyższej godności w kraju podchlebiam nam nietylko z tego powodu, że w naszych murach wyrobił taki mąż, jakim jest Zybkiewicz, ale głównie nas raduje tryumf idei, że przeciw raz zajął najwyższe w kraju stanowisko człowiek z zasługi i zdolności a nie z uprzywilejowanych rodów. Wyłom ten raz zrobiony i to jedynie z woli panującego stał się ważnym w następstwa faktem. Figuram koło tronu się obracający, o ile nam tu wiadomo, nie mogło się ani raz w głomach pomieścić, aby w Galicji, owej krainie brabiów, mieszczanin mógł zostać marszałkiem sejmku. Cesarzowi samemu tylko mamy owe pomysły dla kraju rozwiązane kwestji marszałkowskiej do zawdzięczenia.

Koniec końców zabraliśmy nam najęzszego prezydenta, i chcemy abyśmy wam to tak łatwo darowali. W miejsce dr. Zybkiewicza mamy do wyboru dr. Wajgła, ale on podobno ma zajęcie inne stanowisko daleko dlań korzystniejsze pod względem materialnym, i zarzem sposobne do okazania gorliwości dla swego narodu, a więc, jak słychać, nie chce przyjąć prezydentury miasta. Drugi kandydat na tę godność dr. Szlachowski, również ze względów materialnych stanowczo odmówił jej przyjęcia. Musiałby się rzecze urzędu stałego na rzecz zmiennego i nader kłopotliwego. Ta sama przyczyna nie pozwala kandydować na prezydenturę niemiecką profesorom uniwersytetu. A chociaż rada miasta mieści w swoim gronie ludzi najzajęciejszych, i bardzo zdolnych, którzyby tytuły dotychczasowe nie przeszkadzały do zajęcia krzesła prezydjajnego, lecz albo są już w zapodszym wieku na to stanowisko, albo jeszcze do niego nie dorosli. Z tych zaś radców, co się w skrytościach swej duszy uważają za najgodniejszych burmistrzostwa krakowskiego, i przez rodzinę lub przyjaciół niby mimochodem się narzucają, nie podobna miastu wybierać następcy po takim jak dr. Zybkiewicz, prezydencie.

Daleko łatwiej pójdzie nam z wyborem do rady państwa, chociaż także wątpić wypada, by się znalazł taki, co zastąpił strażę dr. Rydzowskiego. Tymczasem nowy marszałek odbiera holdy czci i uznania od wszelkich krajowych korporacji. To rady powiatowe, to delegacje stowarzyszeń, i różnych kół składają dr. Zybkiewiczowi w ratuszu homagium. W niedzielę zarząd Towarzystwa Tatrzńskiego z prezesem na czele spełnił ciężący na nim obowiązek złożenia wyrazów czci marszałkowi jako członkowi honorowemu i czynnemu tego towarzystwa. Przy tej sposobności polecił gorącej opiece marszałkowskiej dwie ważne sprawy towarzystwa i zarzem całego kraju, t. j. pieczę nad szkołą sycnerską w Zakopanem i przejścia drogi z Nowego Targu do Tatru w liczbie dróg krajowych. Dopóki ten kawalek drogi zostanie na lasce gmin, niepodobna myśleć o jej godziwym stanie. Dr. Zybkiewicz przyznał ważność przedłożonych mu spraw, bo je miał sposobność stwierdzić osobiście, tem bardziej, gdy kraj cały musi przyznać skuteczność działalności Towarzystwa Tatrzńskiego, skoro się okazało przy rozdziale zapomóg głodowych, że górale z pod Tatru nie zażądały wsparcia z kasy krajowej, chociaż im się tylko owies lichej rodzi. Zkądże powód lepszego tam bytu włóścian, gdzie kamienie i woda, niż tam gdzie urodzajna gleba? Oto goście z całej Polski do Zakopanego na lato zjeżdżający zwożą góralom pieniądze i zostawiają je za przeróżne usługi. Towarzystwo zaś Tatrzskie ułatwiający owym gościom przystęp do tych gór i w nich pobyt, najlepiej się przysługuje dobrobytowi biednej okolicy.

W założonej znów przez Tow. Tatrz. szkole sycnerskiej, gdy przez rząd przysłany fachowy nauczyciel objął naukę w Zakopanem, postawił ją na takim stopniu rozwoju, że już nietylko można cieszyć się pięknością wyrobów ludu górskiego, ale także ich odbytem. Zamówieniem z różnych stron kraju, nawet z zagranicy, nie mogą wydołać uczniowie szkoły sycnerskiej pod Tatrami.

To wszystko, jak powiedział marszałek Zybkiewicz daje prawo Towarzystwu Tatrzskiemu do żądania od sejmku paroparcia i wkładu obowiązek na cały kraj wspomagania stowarzyszenia jednego w kraju, które żywością swoją powinno innym służyć za przykład. Towarzystwo Tatrzskie liczy założycieli 31, honorowych 27, placujących w głównym zarządzie 1.800, w oddziałach 270, a papierowych, tj. figurujących na spisie, koło 300. Niepodobna ich żarzący wyliczać, bo się często zdarza, że zalety wypłacają po sobie.

Jak czytelnik się przekonywuje, Tatrz. Tow. nie vegetuje, lecz żyje z korzyścią dla kraju. Ocena jego działalności rząd, kraj, władze wszelkie, tylko gdyby się kto z was potatygował na zgromadzenie walne tego Towarzystwa odbywające się w Krakowie, zdziwiłby się niezmiernie, jakich to wyrzutów musi się corocznie nasłuchać jego zarząd od niektórych ze swoich członków. Dla innych nie podziwiających owej krytyki nudno słuchać androny zawsze jedne i te same i od tych samych osób. Byłoby do życzenia, aby zarząd Tow. Tatrz. kazał raz stenograficznie spisać a potem wydrukować owe zarządy i ich odparcie i rozdał je przed posiedzeniem; gdyby chciał toby sobie je odczytał, ogół zaś nie marnowałoby drogiego czasu na słuchanie klótni o wiatr. Chodził zawsze pewnemu księgarzowi o to, że Tow. Tatrz. wydaje roczniki dla swoich członków. Statut Tow. Tatrz. zalicza do praw członków dostarczanie im „Pamiętnika“ a nawet

NIEWOLNICY NOWOCZESNI.

Wolny przekład z niemieckiego

przez

H. Wilczyńska.

(Ciąg dalszy)

Rozdział piętnasty.

Żywe obrazy.

Dom bankiera i radcy komercyjnego Erichsena, którego poznaliśmy niedawno, gdy wracał z ementarza z synem i zięciem, był urządzone z wszelkim komfortem i elegancją.

Na dole mieściły się biura i kasa; pierwsze piętro zamieszkiwali sami państwo i syn ich Artur; drugie wyznaczyła matka na mieszkanie ukochanej jedynaczce Melanji, której mąż, pan Alfons, był wspólnikiem banku Erichsena.

Zacny pan radca był tylko nominalnie głową rodziny; w rzeczywistości zaś spoczywało berło domowe w żelaznej dłoni pani radczyni, która była w domu pania, prawie wszechwładna.

Położyłmy umyślnie nacisk na słowo prawie; gdyż znajdowała się w domu jedna osoba dość zuchwała, aby nie uznawać woli matki, mianowicie: jej zięć, pan Alfons.

Radca potulny i cichy człowieczek, byle miał spokój, od czasu do czasu wesola kompaniję i dobre jedzenie, — o resztę nie wiele się troszczył. Wlaził zaraz po śniadzie pod pantofel, i ani mu się śniło kiedykolwiek przeciw temu protestować.

Zonę cenił wysoko, bo też ciężko mu przyszło przed laty ożenić się z panną bogatą i córką miejskich patrycjuszów. Zawsze, tak ona, jak jej rodzina, uważali ten związek za mezaljans, do którego skłoniła ją miłość szczerą. Wprawdzie ojciec Erichsena był już wtedy bankierem, lecz z dwóch stryjów jego, jeden nie doprowadził wyżej, niż do karjery... woźnego; drugi o grozo... umarł goli brodą! Za to w rodzinie radczyni, szli zwartym szeregiem sami radcy, praci, biskupi i prezydenci. Dawała nawet do

zrozumienia, że pochodziła z dawnej szlacheckiej rodziny, wymordowanej podczas wojen chłopskich, która wśród tej rozterki potraciła swoje dyplomy. Ztąd dwa miecze w jej tarczy herbowej. Nie wierni a złośliwi Tomasz utrzymywali, że to nie miecze, tylko tasaki, na pamiątkę wielkiej rzeźni, którą jej rodzina utrzymywała niegdyś w mieście... Ale o tem cicho, sza!

Bądź co bądź, dom radczyni nadawał ton w mieście, i nie łatwo kto znalazłby don przystęp. Zachowywano w nim obyczaje surowe, patryjarchalne; a jeżeli nawet kiedy w rodzinie trafile się komu jaka słabostka, radczyni wyciągała z miłością chrześcijańską dłoń nad głową zbłąkanej owieczki i ubijała sprawę czempredzej.

Dama ta była żywym przeciwieństwem męża. Wysoka, chuda, miała rysy ostre i silnie markowane, usta wązkie, oczy szare, przenikliwe, a nos długi, szpizasty, jak drogokaz. Umyślnie użyłmy tego porównania, gdyż nos ten wytyczał drogę każdemu. Wsparty oczami, ni to dwoma trabantami, każdym zwrotem wyrażał co innego. Błysk oczu wraz z nosem, bądź pozwalał mówić, bądź nakazywał milczenie. Blizni nigdy się nie omijali; bez dodatku słów rozumieili wskazówki oczu i nosa radczyni, ślepo się do nich stosując.

Po skończonym obiedzie radca, jak zwykle, chodził powoli po salonie; radczyni siedzi jak świeca wyprostowana na kanapie po prawej ręce, uważając wszelkie operanie się za rzecz nieprzywoitą. Melania, młoda, delikatna kobiectna, zupełnie do Edwarda podobna, tylko o rysach jeszcze miększych i zdradzających dobroć, cierpliwość i łagodność niewyczerpaną — jako istota nowoczesna, dbająca przedewszystkiem o wygodki, wciśnięta głęboko w lewy róg kanapy, z nogami na stoleczku, przychyliła głowę ku bratu i słucha uważnie słów jego. Edward opowiada za pewne przejścia dzisiejszego ranka. Radczyni podniosła nos w górę i zdaje się na nie nie zwracać uwagi; od czasu do czasu wybija obojętne na stole takt palcami; w rzeczywistości jednak widzi i słyszy wszystko doskonale, nawet rozmowę przyciszoną Edwarda z Melanją.

Najbardziej ożywioną grupę stanowią Artur

i Alfons, stojący we framudze dużego okna. Artur wyruszył właśnie piórkami od zębów na szybę zamarniętej głowę charakterystyczną, której szwagier z uwagą się przypatruje wolając z entuzjazmem:

— Dobrze, doskonale! Ani jednego pociągnięcia więcej Arturze! Jaka twarz wyraziła! Przysiągłbym, że gdzieś widział podobną.

— Dzieciństwo! Wszak to fantazja, z mojej głowy wysnuta. Ale uważ jak w miarę tępienia pary zamarniętej, zmieniają się rysy. Twarz była wesola, uśmiechnięta, następnie zrobiła się poważną i ponurą; a teraz patrz, jaka się w tych rysach łązał zalany rozpacz maluje. Taki to bieg życia na tym padole płaczu.

— Pewnie, że taki! Radość, szczęście prędko mijają, a gdy raz boleść ryłcem swoim twarz naszą naznaczy, szybko na niej coraz więcej bruzd i zmarszczeków przybywa.

— To prawda — wtrącił Artur z pewnym naciskiem. — Dlatego też powinniśmy się strzedz, by drogę nam rysy nie naznaczał tem piętrem, i nie spędzać z nich przedwcześnie uśmiechu, z którym nas witają serdecznie.

— Przychodzi to przedaj, czy później. Ty szczęśliwieze nie robisz studiów podobnych. Motylniej od kwiatka, a skoro który widać zaczyna i smętną się wita fizjonomija, opuszczasz go dla świeższego i weselszego.

— Nie zawsze — odpowiedział malarz poważnie.

— Ale, ale! wpadł mu Alfons w słowo — z ciebie doprawdy wielki wisus! Po co teraz kręcisz się wiecznie po ulicy Belkowej? Przykładkiem dowiedziałem się o tem niedawno. Czy masz tam jakiego ptaszka ciekawego?

— Ja? — zapytał Artur z udanem zdziwieniem. — Nie pamiętam nawet czy tam byłem kiedy. Może być jednak, bo to kopalnia dla nas malarzy.

— Z jakiego powodu? — Jest tam mnóstwo domów oryginalnej, starożytnej budowy. Przytem kanał... zawsze tłum różnorodny... można robić studia najrozmaitsze.

— Bodaj to być malarzem! Was nigdy nie wylapie na niczem. Jeżeli się włóczycie po północy — to tylko w tym celu, aby studiować efekta światła księżycowego; jeżeli się was spożyła ranoitku w jakim zanku podejrzany — oglądaliście różową jutrenkę i wschód słońca; jeżeli jesteście z wizytą u piękności aż nadto znanej — potrzebną wam była jako model. Szprits! Zawód do pozardrosczenia!

— Szkoła żeś ty nie został malarzem — zauważył Artur ironicznie rysując kilkoma śmiałymi pociągnięciami po szybie szwagierka jako Satyra.

Radca, który właśnie ku nim zmierzał, podsiuchawszy słowa ostatnie zaprotestował.

— Niech nas Bóg chroni od tego! Mamy już dość jednego artysty. Nieprawdaż mateczko? Zapytana zwróciła poważnie szpie nosa ku oknu i gładząc kornierzki odrzekła:

— Aż nadto jednego!

— Słyszysz co mama mówi, Arturze?

— O! Umieć to już na pamięć!

— Mama ma słusność jak zawsze — ciągnął radca dalej. — Artyści... no i oni może tam na co światu potrzebni; kto chce koniecznie w ten sposób na chleb zarabiać, niech go zdrow zjada! Ale w naszej rodzinie jesteś pierwszym, który... który... jakby to powiedzieć... który nie obral sobie zawodu realnego.

— Pierwszym! tak! tak — wpadła w słowo radczyni — i jeszcze w malarstwie wybrałaś sobie rodzaj najmniej popłacający.

— Jak to mama rozumie? — spytał Artur zdziwiony.

— Tak jest — potwierdziła matka. — Czy malujesz kwiaty, pejzaż, na które miło popatrzeć, i salon niemi ubrać? Nie. Czy może robić portrety osób przywoitych? Gdzie tam! Dość, że jak się kto spyta o twoje roboty, to nawet nie można mu pokazać bez zarumienienia tych twoich smarowideł niepotrzebnych!

— Wenerę, dziewczęta w kąpiel, tancerki i tym podobne... — dodał Alfons, szepejąc do wszystko Arturowi do ucha.

portret naszej zacej przyjaciółki, pani prezydentowej i przez pół roku nie możesz dokonać.

— Kobieta z tak dobrej familji — uzupełniła radczyni.

— Niezawodnie — powtórzył Artur. — Tylko, że ta najgodniejsza pani mająca włos czerwony jak cegła wypalona a twarz jak piwonja, ubrała się w dodatku od głowy aż do stóp w kolor ponsowy. Narząłem się na egipskie ocz zapalenie.

— Szkoła jednakże — uśmiechnął się Alfons doskonale użyć w walce byków.

— Tomasz — zwróciła się radczyni do męża, udając, że nie słyszy konceptów syna i zięcia — ponieważ jesteśmy wszyscy zgromadzeni, prócz twojej żony, Edwardzie, która najęzściej na nas nielaskawa, moglibyśmy naradzić się wspólnie nad wieczorem, który chce dać naszym znajomym.

— Sliczenie moja duszko! — rzekł radca z radością. — Musimy dązo osób zaprosić.

— Jednakże w przywoitych granicach — wtrąciła poważnie matrona.

— Naturalnie!

— Aż do szóstej kategorii — szepnął Alfons na ucho Arturowi.

— Czy tańczący? — spytała Melania.

— To rzecz bardzo pospolitą. Chciałabym urządzić coś, o czem by całe miasto przez długi czas mówiło.

— Urządźmy bal maskowy.

— Tego nienawidzę. Zawsze to przypomina prostą maskaradę i motloch uliczny. Wymyśliłam coś lepszego.

— Cóż takiego, moji aniołku? — zapytał mąż czule.

— Żywe obrazy. Zielona sala da się użyć doskonale, a i Artur będzie miły przy tej sposobności pokazać swój gust artystyczny.

— Cudny pomysł, mateczko! — zawołał Artur z zapalem. — Weźmie się do tego z całą gorliwością.

Melania szepnęła bratu:

przepisuje, z czego się ma składać, zatem wydział Tow. musi się trzymać ustawy, lecz to przypomnienie obowiązującego prawa rozcięt... wozem gadule nie pomaga: za włożone przez siebie 3 złr. do kasy Tow. musi się nadać aż do ochrypnięcia. Naturalnie wnioski wszelkie sprzeciwiające się statutom Tow. nie mogą się utrzymać i przepadają zawsze przy głosowaniu, ale ludzimi rozumnym przyrodo słuchać przez kilka godzin do nieznośnego prowadzącej gadaniny. Na 2000 członków nie przybyła ich w lice do Tatr więcej niż 100, bo w której rodzinie jeśli jest członek Tow. Tatr. jeden, to reszta osób nie zalicza się w poczet Tow. Przemem bardzo wielu ludzi korzysta w Tatrach z ułatwień, z sieciók i schronisk Tow. Tatr. oraz zamieszkuje w Zakopanem nie należąc do Towarzystwa. Całą tedy nagrodą materialną 1900 członków pozostałych w swoich stałych siedzibach jest ów rocznik Towarzystwa Tatr. kosztujący 1/2 część dochodów Tow. A jeżeli jeszcze ów nieudający się w Tatry członek Tow. Tatr. nie mieszka w Krakowie, to nawet nie ma sposobności wyjęcia perory zarządów na walnym zebraniu za to, że tenże za darmo zajmując się sprawami Tow. Tatr. i wszelkimi siłami stara się o wzrost Tow., a jak widać, z pomysłnym skutkiem, skoro liczba członków coraz bardziej wzrasta.

Ze sali obrad Towarzystwa Tatrzańkiego po skończonym zgromadzeniu przenosi się strzelani na na wydział do *Djabła*. Prawie w każdym numerze okuliawiało już *Djabła* czytać można szyderstwa z Towarzystwa Tatrzańkiego. Jeśli gdzieś zrobi się dziura w moście na całym Podhalu, jeżeli w której karczmie przy drodze do Tatr wiodącej owady gościa pogryzą, jeżeli w Zakopanem rzeźnik mięso ze sprzedaje, gdy tam długo w lecie deszcz leje i powstanie z tego błoto we wsie, temu winno Towarzystwo Tatrzańskie. A że na dobiek do czytelników w Zakopanem nie zaprenumerował zarząd Towarzystwa Tatr. *Djabła*, więc „hajże na Soplicę“ za to przez cały rok.

Schowawszy jednak owe żarty na bok, tak bowiem znawca się godzi spyka Towarzystwa Tatr. wyrażane przez *Djabła*, warto tu podnieść rzecz na serio, że w sprawach publicznych źle się hawimy. Czyż już Kraków tak jest niezdecydował, że się w nim nawet *Djabła* zdemoralizował? Czasem jeszcze błysnie jakimś szczere dowcipem, zdrową myślą, wesołym humorem i złotoustem słowem, a obok tego bluznie kalem, obrzytnie najzwyklejszą duszą błotem i to naturalnie z pobudek czysto osobistych. Zdarza się czasem, że artykuł w nim jeden złorzeczy drugiemu w tym samym numerze pomieszczeniu. Ludzie rozumni dlatego stawiają sobie pytanie: Czego *Djabła* chce? do czego dąży? czyjej sprawie służy? Na równi u niego patryja myślą i czynem, jak i odstępa narodowy; każdego strychałem tnie, kto po nad tłum głowę wzniesie, czy dla dobra, czy na szkodę kraju. Bardzo dobrze waz niedzielny kronikarz raz powiedział, że nikogo nie nawraca się kijem, a ja dodam, że się szyderstwem nie zachęca ludzi do służby narodowej, jak to czyni krakowski *I Jabeł*.

ZIEMIE POLSKIE.

Warszawa 5. lutego. Z powodu samowolnego postępowania sędziów w Kongresówce, *Gołos* czyni następującą uwagę: „Donieśliśmy niedawno, że zjazd sędziów pokoju drugiego okręgu sądownego w gubernii Płockiej, zasadzając się na znanem rozporządzeniu senatu, postanowił przyjmować na przyszłość podania do sądów wystosowane w języku miejscowym. Inaczej sobie postąpił także sam zjazd sędziów pokoju m. Warszawy; odrzucił on niedawno podanie w języku polskim, twierdząc wbrew woli rządu, że tylko w rosyjskim języku pisać wolno do sądów. Wypada z tego, że jeden i tenże sam rozkaz senatu bywa jednocześnie różnie wykonywanym, stosownie do fantazji panów dektajefielw! Zasługuje na uwagę, że zjazd sędziów pokoju m. Warszawy nie wał na się potęgę język polski właśnie w chwili, gdy naczelnik kraju starał się w Petersburgu uzyskać dla niego jeszcze większe prawa aniżeli senat przyznał.

Piękne świadectwo daje „uradnikom“ (policja wiejska) korespondent dziennika *Poriodok*. Piszę on z Zytomierza: „Uradnicy to istna plaga nasza. Człowiek uczeni zmuszony jest znieść od nich wszelkie przykrości i prześladowania, ale naprzód, że mi mają nie pozwoli wziąć w nich udziału... — A moja żona — rzekł Edward — nawzię do głupia zabawa, i jak jej coś na nos wsiądzie, gotowa nie przyjść weale i zepsuć mi cały wieczór... — Bravo! moje dziecię — krzyzał radca, szarmancko calując żonę w rączkę... — Jesteśmy wszyscy dumni, że ci przyszła myśl tak genialna.

Radezini byłaby w każdym razie przesaadziła wolę swoją; jednak pochyliło to jej bardzo, że przyjęto jej projekt z takim entuzjazmem.

— Czy pozwolisz mi wziąć udział w tej zabawie? — spytała nieśmiało Melania, zwracając się do męża.

— Nie mogę dziecię — odrzekł tenże marszcząc czoło, z miną nader chmurną. — Zostaw to pannom i młodszym mężatkom. Jako córka domu, mogłabyś tylko stać gdzieś w głębi. Ja także nie będę należał do żadnego obrazu, a wealeby mi nie było przyjemnie, gdybyś znalazła się z obcyimi mężczyznami, w jakiejś niezwykłej pozycji.

Radezini podniosła nos o parę cali wyżej, a mierząc go wzrokiem nader mielaskawym, rzekła uroczyście:

— Za pozwoleniem, panie zięciu. Ja wszystko aranżuję, i jeżeli uznam za stosowne, żeby Melania należała do którego obrazu, spodziewam się że jej nie zakazesz.

— A to dla czego? — odparł Alfons szorstko jak zwykle. — Mama wie dobrze, że wszystkie jej aranżowania uwzględniłam aż po próg mego domu. Co po za tym progim się dzieje, do mnie należy.

— Cicho, cicho, tylko spokojnie! — mitygował radca przestraszony, widząc żółtą bladłość na twarzy swojej małżonki i wzrok ogniem płonącej. — Ze trzą między wami zawsze coś być musi! Ty wszystko ułożysz duszeczko i do brze będzie.

zato lotr może być pewien protekcji i pobłażania. Niedawno złodzieje okradli cerkiew pobliską; chłopci złapali złodzieja i oddali do sądu. Na śledztwie wyznał złodziej, że uradnik miejscowy dał mu pozwolenie na popielanie wszelkiego rodzaju kradzieży, byle on za to uradnikowi dostarczał bezpłatnie na każde zwołanie furmanek, tak w dzień jak i w nocy. Kradzież koni od czasu zaprowadzenia uradników wznosiła się niesłychanie, i jakże wzmódz się nie miało, gdy stanowi jedną z głównych rubryk dochodów uradnika! „Sam byłem świadkiem, powiedział mi chłop pewien, jak uradnik od złodzieja koni wzięwszy łapówkę 40 rubli, zaraz poszedł do karczmy i hulal przez całe dwa dni, aż poki wszystkiego nie stracił“. Protokoly przez siebie sporządzone uradnicy przekazują po trzy, cztery a nawet i po 5 rubli, dość, że obdzierają lud biedny na każdym kroku, a że złodziejami są w najlepszej harmonii. Nie pojmuje jak dotąd można cierpieć uradników w państwie rosyjskiem? —

A i to nie dzie. „Dzienniki prowincjonalne“ — pisał *Wiek* warszawski — uskarżają się, że strażnicy ziemscy od niejakiego czasu zachorowali na manję myśliwstwa. Rzeczka jest bardzo powszednią spotkac strażnika ziemskiego z dubeltówką na ramieniu na cudzych gruntach bez upoważnienia właściciela zawzięcie tępiaącego zwierzynę. — Przed dwoma tygodniami — pisał *Gazeta Kielecka* — we wsi P. strażnik dla własnej przyjemności „z naganką“ połował na gruncach dworskich. Obywatel wniósł skargę do naczelnika powiatu i ten przyrzekł surowo skarcei strażnika. Wielu jednak dla świętej spokojności, powodując się dziwną i niepojętą dla nas obawą, toleruje te myśliwskie wycieczki strażników, i tym sposobem przyczynia się do rozpowszechnienia złego.“

Łat duchowieństwa w Królestwie Polskiem na r. 1881 podaje *Dziennik Warszawski*. W ogóle ministerstwo spraw wewnętrznych wyasygnowało na ten cel 985,731 rubli. Suma ta rozpada się na następujące działy: 6300 rubli na wsparcia zakonników, którzy wyjechał z kraju za granicę; 11,175 rubli na utrzymanie wikariuszów i organistów przy kościołach pozakonnych; 60,750 rubli na utrzymanie klasztorów (z tego 43,250 na klasztory męskie, a 17,500 rubli na żeńskie); 16,460 rubli na wsparcia dla osób nie będących na etacie klasztornej; 5150 rubli na utrzymanie wizytatorów diecejalnych; 300 rubli na wsparcie dla ks. kanonika Szukalskiego; 24,455 rubli na utrzymanie seminarjów diecejalnych; 16,700 rubli na pensje dodatkowe dla proboszczów i administratorów partij podobałych; pensje archybiskupa warszawskiego i innych biskupów wynoszą 34,000 rubli; pensje duchowieństwa parafjalnego 646,000 rubli; na dodatkové pensje dziekanom 12,600 rubli; na nadzwyczajne wydatki 50,000 rubli. Inne wydatki strzeżące się do wydatków na utrzymanie i reperacje kościołów, na najem lokalów, na dodatkové pensje, na utrzymanie księży emerytów itd.

Dotąd nie widać najmniejszych rezultatów z podróży jen. Albedińskiego do Petersburga. Wszystko się ogranicza do pogłosek. Jedną najpewniejszą z nich uważać możemy, według gazet warszawskich, zatwierzenie kwestji serwitutowej i nadanie do pewnego stopnia miastom samorządu. Korespondent *Gazety Narodowej* jest innego zdania; wedng niego nawet i tego nie będzie. Całe ulgi i koncesje dla Kongresówki jak twierdzi korespondent, redukują się do nadania koncesji na budowę drogi żelaznej z Demblina przez Sandomierskie i krakowskiemu do Darowy następującym osobom: margrabiemu Z. Wielopolskiemu, ordynatowi hr. Zamoiskiemu, hr. Ostrowskiemu i Tadeuszowi Lubomirskiemu. Ci tylko panowie widzą przyszłość kraju w lepszych kolorach — bo otrzymali koncesję na kolej żelazną! Zarubią oni na tem kilka milionów, odprzedając koncesję Blochowi, i będą dalej kraj ludzić wiarą w dobre częi rządu. A dla wyjednania koncesji latali oni aż do Petersburga za Albedińskim, i netylko latali, ale w restauracji hotelu Demout wyprawili objad Albedińskiemu. Wniosek ztąd latwy, że objad przyczynił się do uzyskania koncesji. Jakkolwiek bądź, jest to nieco za duzo. I my nie należymy do łatwowiernych Tomaszów w sprawliwliwosci rosyjska, tak samo jak z drugiej strony nie mamy potrzeby krzyszyć kopii w obronie spotwarzonych osób, ale niech co chce mówi korespondent, a Albediński nie jest jakimś „stołanaczalnikiem“ departamentu w ministerjum komunikacji, by przyjmować śniadanki, wymienieni zów panowie są zbyt dobrze wychowani, by mieli zaprzasać go do hotelu na „wspaniałą ucztę.“ Słusznie redakcja *Gaz. Nar.* zastrzegła się przeciw pesymistycznym poglądom korespondenta swojego.

Bo jakie ulgi spadną tam na Kongresówkę, czas dopiero okaże — najlepiej na nie zacząć, nie ludząc się czemś wielkiem — lecz że będą pewne, za to nam rezy własny interes rządu rosyjskiego, który od roku zrzucałszy, dzięki Lorisowi, okulary milutnowskie, począł trzeźwić już nieco patrząc na sprawę polską.

KRONIKA.

Lwów 9. lutego.

Powitanie marszałka. Dziś o godzinie 11. rano zebrali się członkowie Wydziału krajowego, urzędnicy i funkcjonariusze zakładów krajowych w sali radnej w celu powitania dr. Zyblikiewicza. Z biura marszałkowskiego wyszedł Jękse, namiestnik hr. Potocki w galowym stroju cywilnym, a za nim marszałek w czarnym stroju polskim, przy karabeli, ozdobiony krzyżem komandorskim orderu Franciszka Józefa.

Pan Namiestnik odezwał się do zgromadzonych w następujące słowa: „Mam zaszczyt przedstawić panom nowego marszałka, dr. Zyblikiewicza, z łaski monarszej na to stanowisko powołanego.“

Następnie zabrał głos członek Wydziału krajowego p. Pietruski i zaznaczył w dłuższem przemówieniu, że osobiste zdolności, charakter i energia powołały dr. Zyblikiewicza na stanowisko marszałka. Zdaje mi się — rzekł — że jestestem tchnącem opinji całego kraju, jeżeli powiem, że mianowanie Twoje, panie marszałku, przyjętem zostało z zadowoleniem powszechnem. Gdy się przypatrzysz bliżej instytucji, na której czele masz stanąć, przyjdiesz do przekonania, że mimo najlepszych chęci nie wszystko zrobiliśmy, coby zrobić należało, lecz że nasze dobre chęci i na przyszłość zachowamy, popierając cię w spełnieniu Twojego trdnego zadania.

Marszałek dr. Zyblikiewicz wypił mowę w słowo i oświadczył, że jeżeli prawdą jest, jako nominacja jego przez kraj przychylnie została przyjęta, zadanie jego będzie łatwiejsze. Jestem świadom trudności, jakie mnie czekają — rzekł dalej — wiem, że przebaczą mi nie mniej, niż komukolwiek innemu, lecz mając zapewnienie wasze poparcie, pewny jestem, że wywiączę się z przyjętych obowiązków.

Po tem przemówieniu podał p. marszałek rękę członkom Wydziału krajowego i pożegnał się z odchodzącym p. namiestnikiem.

P. Pietruski przedstawił następnie szefów biur i zakładów nowemu marszałkowi, który szczególnie serdecznie powitał p. Głowackiego, dyrektora szpitalu powszechnego i p. Neussera, dyrektora zakładu obłąkanych.

Po tem przedstawieniu pożegnał p. marszałek obecnych, a członkowie Wydziału krajowego udali się wkrótce do hotelu europejskiego w celu oddania wizyty p. marszałkowi.

Serenada. Wczoraj o godzinie 8ej wieczorem odegrała kapela Harmoni w poledeniu zarządu p. marszałkowi Zyblikiewiczowi przed hotelem europejskim serenadę, która wypadła znakomicie. Pomiedzy innymi utworami narolowanymi wykonano nowy marsz kompozytji dyrektora Marka. Zgromadzona licznie publiczność wznosiła okrzyki „Niech żyje!“ na cześć nowego marszałka.

Posiedzenie rady miejskiej odbędzie się we czwartek dnia 10. lutego o godzinie 6ej wieczorem.

Wczorajszy bal szpitalkowy odznaczał się tradycyjną ochotą. O godz. 9 1/2 otwarto bal polonem, który w pierwszej parze prowadził hr. Fedro z panją namiestnikową, w drugiej ks. Thurn-Taxis z hr. Branicką, w trzeciej p. Seweryn Augustynowicz z hr. Wisniewską, a za nimi rozwinął się tańcach uroczych pań, których bogate i gustowne toalety nie pozostawiały nic do życzenia. Po skończonem polonie, którego naleczyliśmy par czterdzięci, zagrano polkę i młodzież obójaj pięć rzuciła się ochoczo w wir tanowniczych tańców. Obok wielu osób z tak zwanego „towarzystwa“ zauważano obecność pana marszałka krajowego dra Zyblikiewicza, którego zjawienie się na balu wywołało jak najsympatyczniejszą wrażeń. Bal skończył się o godz. 3ej rano. Z toalet odznaczały się przedziwnym smakiem i gustem toalety hr. Bor i hr. Br., tudzież pani namiestnikowej. Przyrzeczamy, że dochód z rzeczonobalowej musiał być znaczny, gdyż sala była literalnie napełniona, a drobizgi takie jak kwiaty i bukiety, sprzedawane przez hr. Branicką, hr. Wisniewską i pannę Buhlównę, znalazły licznych odbiorców.

Wieczorki Towarzystwa muzycznego. Podaliśmy już wiadomość o wieczorkach na dochód tutejszego Towarzystwa muzycznego dnia 12. i 22. lutego odbyć się mających. Dziś uzupełniamy tę wiadomość tem, że prócz powyższych dwóch wieczorów będzie jeszcze trzeci wieczorek z tańcami na ten sam cel dnia 26. lutego urządzonym. Komitet złożony z pp. Jana Breuera, Władysława Barączka, Włodzimierza Budzynowskiego, Damjana Czajkowskiego, Bolesława Darowskiego, dra Jana Dulewskiego, Aleksandra Lewakowskiego, Józefa Mysłowskiego, Rudolfa Schwartza, dra Karola Strömengera i dra Henryka Szydłowskiego pod przewodnictwem dra Jana Czajkowskiego, nie szeszezył trudu, ażeby przez wytworne udekorowanie sali reductowej w gmachu teatralnym i poczynienie starannych przygotowań w ogóle, zapewnić powyższym wieczorkom powodzenie. Świetna tradycja podobnych wieczorów w latach poprzednich, urozmaicenia zabawy muzykalo-deklamacyjnymi produkcjami pod dyrekcją artystyczną p. Karola Mikulego, pozwalają mieć nadzieję, że szanowna publiczność poprze usiłowania komitetu Rozsprzedając bilety po 2 złr. od osoby, stosownie do objętości sali tylko w ograniczonej liczbie wydad się mających, zajmują się wyłącznie członkowie komitetu, jak niemniej pan przewodniczący komitetu w lokalu Towarzystwa muzycznego w gmachu teatralnym. Staraniem komitetu będzie, ażeby Towarzystwo było pod każdym względem dobrane a zabawa ożywiła.

egzamina lęnicze. W terminie jesiennym ubiegłego roku, odbyły się w ck. namiestnictwie we Lwowie państwowe egzamina z lęniczta według postanowień rozporządzenia ministerjalnego z 16. stycznia 1880. Z kandydatów przypuszczonych złożyło dwunastu wyższy egzamin na samoistnych gospodarzy lasowych i zostali uznani za uzdolnionych mianowicie: Antoni Czernicki z Mołoczyc, Kazimierz Sokalski ze Lwowa, Antoni Smółka z Kótkorza, Wacenty Fried z Wieliczki, Kazimierz Lewel z Rozdolu, Stanisław Remin z Rytywan, Michał Gottwald z Rokitna, Stefan Drezłński z Krechowia, Jan Pawlik z Drohomysła, Henryk Sawicki z Lachowic, August Kyovsky z Kamienicy i Dionizy Liszański z Józefowki.

Germanizacja. Posiadamy w ręku dowód, że urząd pocztowy w Krakowie wydaje kwity na numerate dzienników polskich w języku niemieckim i używa pieczęci z napisem „Zeitungs-Bureau Krakau.“ Quousque?

Słynny radny Roller z Przemysła, który, jak ów szwec z Erezu, chciał z dyment puseić redakcję *Sanu* i wygnąć z konsularnej sali reportera tego pisma, został napiętnowany przez dra Dworskiego na posiedzeniu z d. 3. lutego tak jak należy, a wniosek jego uczczono mianem prostej denuncjacji, która dopuszcza się szereg kłamstw i potwarzy. Pan Roller — z profesji kominiarz — nigdy tak nie był osmarowany sadzami, jak owem dziełem a stanowczem wystąpieniem dra Dworskiego i jego towarzyszy. Nad wnioskiem Rollera rada przemyska przeszła do porządku aźniejszego.

Wzory haftów na kusli. Dzięki szlachetnym trudom i cierpliwęj skrzętności pana Ludwika Wierzbickiego lwowskie muzeum przemysłowe dało pierwszy a chlubny znak życia na zewnątrz przez rozpoczęcie ceunego wydawnictwa, którego tytuł przytoczyliśmy powyżej. O pojawieniu się pierwszego zesztytu, podaliśmy onego czasu obszerną a pełną gorącego uznania wzmiankę; dziś mając drugi poczet wzorów haftów na Rusi — możemy śmiało twierdzić, że zawiera on jeszcze bogatsze i charakterystyczniejsze hafty niż pierwszy. Pan Wierzbicki podaje w tym zeszytacie przepyszne okazy, które kolorystyczną kombinacją i stylizacją ornamentu w najprzyjemniejszy sposób uderzyć muszą każdego miłośnika ludowego piękna. Dla amatora co za przyjemność z tych przelicznych, sutyh szlaków, tak pełnych imaginacji a zarazem tak harmonijnych w swej żywej i efektywnej kolorystyce; — dla badacza, jaki bogaty temat do studiów etnograficznych i porównawczych — dla rodzimego przemysłu co za szkoła motyłów ornamentalnych! To też, wyrazymy nadzieję, że rzeczony wydawnictwo cieszyć się będzie szerukiem powodzeniem i opieką naszej publiczności, gdyż na takowe w pełni zasługuje.

Towarzystwo pedagogiczne. Walne zgromadzenie członków oddziału lwowskiego Towarzystwa pedagogicznego odbędzie się dnia 13. bm o godz. 10 przed południem w auli gimnazjum Franciszka. Na porządku dziennym między innymi: „O koncentracji nanki w szkole ludowej, oraz przeprowadzenie jej na niektórych przedmiotach.“ O czasie nauki szkolnej w I klasie szkoły ludowej.

Restauracja. Na dworcu kolejowym w Przemyslu pozostaje każdemu przez długi czas w pamięci, kto zmuszonym był kiedy w przejeździe posilić się tam kawą, herbatą, lub jaką przekąską. Z powodu tej niedołężności restauratora postanowiła jen. dyrekcja kolei Karola-Ludwika wymówić mu lokal i przenieść utrzymywanie restauracji, zarazem rozpisać konkurs w celu oddania jej innemu przedsiębiorcy. Oby się lepiej znał na gastronomiji!

Wzwyżnej armji, według ukończonego dnia 31. grudnia r. z. obliczenia, znajdowało się w służbie 271,474 wojskowych wszelkich stopni, z których 158,698 przypada na Cisiltawję, 84,339 na kraje korony węgierskiej, 27,995 znajdujące się w nowo okupowanych prowincjach, a reszta przypada na wojenną marynarkę. Pod względem narodowościowym znajdują się w służbie czynnej armji 97,753 Niemców, 45,748 Czechów, 46,216 Węgrów, 19,678 Polaków, 18,557 Rusinów, 20,671 Kroatów, 11,281 Rumunów, 7,901 Słoweńców i 3,669 Wołochów. W tej ogólnej liczbie wojskowych 69 procent przy pada na tych co czytają i piszą, 4 procent tylko czytających a 27 procent nie znających nawet abecadła.

Polacy na Bukowinie. W szkołach Indowych czerniowieckich, na 2278 uczniów, uczeszcza do szkół 651 młodzieży polskiej. W prywatnych pensjonatach pobiera uadto naukę 42 uczniów narodo wości polskiej.

Wypadki. Jan Hubisz 24 lat liczący, czeladnik stolarski, w domu pod l. 6 ul. pod Złamkiem zamieszkały, otruł się fosforem zmieszany z arsenikiem — zostawiając list do „panny Miłoci“, który o powiodach do tego desperackiego kroku świadczy. Cieżko chorego ale jeszcze żywego odwieziono do szpitala.

Samobójstwa. Żońka Martynińska, żona wydalonego strażnika policyjnego, matka trojga dzieci, usiłowała wczoraj wyskoczyć przez okno 2go piętra w ratuszu na podwórze, lecz stróża ratuszowski spozstrzegł w czas jej zamiary i odprowadził Martynińską do poliej. — Wieczorem około godziny szóstej rzucił się z balkonu i pietra kamienicy pod l. 34 przy ulicy Sobieskiego na podwórze nieznamy młodzieniec i upadł głową na bruk kamienicy. Odwieziono go do szpitala powszechnego, lecz z powodu znacznego uszkodzenia czaszki nie ma nadziei utrzymania go przy życiu.

Wyciąg z raportu inspekcji ek. poliicji z dnia 8. lutego. Skradziono p. A. z se szafki stojącej w sieniach domu l. 1 ul. Koscielna różne wiktualy; pani M. D. z kieszeni palatota pugilares z kwotą 40 złr. a służącym A. D. z ganku kamienicy l. 58 ul. Halicka palatota zimowy z ciemnego sukna. — Straż policyjna aresztowała sprawcę kradzieży — T. w policyjny malej pod l. 1 ulica Furmańska w osobie Jakóba Sohna a Marcelle Rzezcweli za kradzież kwoty przeszło 63 złr. z biorka swego służbowawcy za pomocą dobranego kluczyka — Złożono w poliej znajdującej portmonek z czerwonej skórki z kwotą 62 ct. i ważę napełnioną smalcem. Pani A. S. zgubiła sakiewkę z kwotą 30 złr. a w na placu Strzeleckim.

Teatr. Dziś w środę dnia 9. lutego „Sierota z Lowoud.“ dramat w 5 aktach podług angielskiego Bell-Currera, a przez Karolinę Birch-Pfeifer.

Kraków 8. lutego. Na wczorajszem posiedzeniu rady miejskiej przedstawił przewodniczący, dr. Zyblikiewicz, kilka wniosków, które rada przekazała właściwym komisjom, poczem złożył urząd prezydenta miasta, oznajmiając, że rozpisuje wybór nowego prezydenta na dzień 17. bm. W końcu podziękował radzie za zaufanie i wspieranie jego czynności w ciągu urzędowania i prosił, aby go zachowała w pamięci. Radny dr. Majer wyraził prezydentowi podziękowanie imieniem rady miejskiej za trudy dla miasta ponoszone.

Zawiązał się w Krakowie komitet obywatelski ze wszystkich stanów społecznych, który wziął sobie za zadanie urządzić bal poeznjalny dla dr. Zyblikiewicza w górnych salach Sukiennic dnia 28. bm. odbyć się mający.

Stanisławów 8. lutego. W obecnym karnawale ożywionym zaledwie kilkoma balami, które się dosyć powiodły, zaledga nad naszym miastem jakaś duszna atmosfera. Mieszczanstwo utyskuje na ciężary gminne, zmniejszenie się dochodów miejskich w skutek zniżenia czynszu propinacyjnego i grożący deficyt w budżecie na r. 1881. Rzemieslnicy na brak roboty, mimo budującego się domu karnego, który miał im przynieść znaczne korzyści, a nie przyniósł w skutek używania przez przedsiębiorcę sił obcych. Kupcy na brak odbytu. Dyrnisi na brak zajęcia lub zmniejszenie dziennęj płacy. Przedsiębiorcy i ludność robozna na niedojście do skutku budowy kolei Stanisławów-Husiatyn, która dałaby wielu prac i wyżywienie.

Przy uchwalaniu budżetu miejskiego na r. 1881 pojełi radni pod presją swych wyborców, że trzeba oszczędzić i to oszczędzać koniecznie, ale jak? Nad tem łamali sobie głowy na wielu posiedzeniach i rzeczą wątpliwą, czy doszli do pożądanego rezultatu, gdyż zdaniem naszym, oszczędzali tam gdzie nie wypadało oszczędzać, a przepuszczali pozycje, które można było obciąć. Jako przykład może posłużyć działy: „Place funkcjonariuszów magistratu.“ W roku przeszły pobierali: prezes miasta, jego zastępa i syndyk sumę 5000 złr.; pięciu referentów biur, pomocnicy ich i dyrnisi, oraz urzędnicy kasowi wraz z rezydentem i stróżem około 5000 złr. Stosunek dość anormalny. Przy uchwaleniu budżetu na rok 1881 zaproponowano pozycje większe, a wzięto się do obcinania płacy dyrnistem, usunania niektórych i w ten sposób razem oszczędzono 500 złr! Czy ta oszczędność jest rzeczywista, czy fikcyjną, pozna każdy obznajomiony choć ockolwiek z nstrojem urzędniczym magistratu, i przekonana się, że utrzymanie funkcjonariuszów, których płaca nawet nie wystarcza na codzienne potrzeby życia, funkcjonariuszów w niedostatecznej ilości, jest uszczerbkiem w gospodarce miejskiej, sprawy zalegają, traktują się pobieżnie — i gdzież oszczędność? — Później pomówimy o innych działyach.

Kolomyja 7. lutego. Spieszę wam donieść, że był tu inspektor szkolny S. przez trzy dni, jednak nie tyle dla zwidzenia szkoły, gdyż to było rzeczą uboczną, lecz więcej szło mu o zbadanie kwitnącej w gimnazjum tutejszem propagandy ruskiej. Czy rzecz zbadał dokładnie, nie wiemy — a o ileś my zasłyszeli, stało się to tylko niezadowolone lecz przyjaźliwem napomnieniem dla tych apostołów, skutkiem czego ci panowie trochę ostrożniej będą

swe dzieło prowadzić i mniej zapewne będzie rozhoru w murach gimnazjalnych. Niektórzy jednak pomimo nakazu czy rady z góry, drażnią dalej jak przedtem spokojnych mieszkańców miasta. Oto dnia 2. lutego odegrał tu w izraelickim kasynie ruski teatr amatorski złożony z różnego rodzaju profesorów dwie komedycji i niechy zresztą nie było w tem tak zdroźnego, gdyby nie inny wybrzyk znowu profesora i to gimnazjalnego. Po teatrze bowiem zabrano się do tańców i tańczono dość ochoczo, ale gdy przyszła ochota z kolei potaćczyć mazura i już pary uszykowały się — występuje ów profesor i mówi, że on jako gospodarz zakazuje tańcuwaty mazura a kaze grać kołomyjkę. Nawet Rusini uburzeni tem postępowaniem nietaktownego pedagoga, zaczęli mu perswadować, a byli między nimi także jego „pobratymci tutejsi“ — ale to nic nie pomogło — więc po odtączeniu kołomyjki przez dwie pary, między kotremi p. P. celował, przeszedł się wszystkie do domu z wyrzutami i groźbą, iż go będą skarżył. Ze ów pan profesor ma teraz jeździć wstykichl przepraszac, to mniejsza, ale jaki wpływ to wystąpienie szan. pedagoga musiało wyrzucić na tańczęjczy tam jego uczniów gimnazjalnych, pojmiecie sami. O tem wszystkim dyrekcja zdaje się nie nie wiedzieć. Niedawno temu, na ruski Nowy Rok, na czele deputacji ruskiej miał mieć szaristą orację znowu profesor gimn. do tutejszego kanonika obrz. gr., aby on stojąc tu na czele wzięt w obronę ruski na cjonalytet i wybawił go z cisnącej nudy. Ks. kanonik, małż świąty i zacyjny, odpowiedział mu tostem na zgodę i miłość braterska. Jaka między pokrewnymi szczepami istnieje powinna, co też obedi goście z zapalem przyjęli a nasz mowca kserdwy się niezadowolony wyszedł z kwitkiem. Wieciec daliśmy wam podobnych obrazków, jednak zatrzymam je na później.

Poznań 7. lutego. Wieść rycarską Ninino pod Rogoźnem nabył od p. Lehmana p. Lüdewitz ze Szlązka za 510,000 marek.

W Gzybinie w Jpów. kościłankim zdarzył się arcymuśny przypadek. W zeszym tygodniu zalałam się łód na jeziorze przez które ciągnęło 10 koni lokomobile i wszystko to wraz z obsługą zatonęło.

Warszawa 7. lutego. Sprawa kradzieży na poczie w Polisku o której donosiliśmy, pisarz tejsze poczty Jarzenkowski w Goszycy, został przytrzymany w Toruniu; do kradzieży przyznał się już, a z zabranej umy (30,000 rs.) około półtora tysiąca rubli już utracił.

Z Kamienia Podolskiego donoszą do gazet rosyjskich, że odkryto kradzież przeszło 30. nabojów ze składu artyleryskiego, w jednej z 12. baterij brygady, stojącej w Winnicy.

Wiedeń 7. lutego. Naznaczony na dziś bal dworski został plakatami odwołany, ponieważ nadeszła wiadomość ze Szwajcaryi o zasłabnięciu księżniczki Elzbiety Branżana, kuzynki żony arcyciescia Karola-Ludwika. W kilka godzin później dowiedziono się, że nawet już umarła. — W kółkach biurokracji tutejszej przedmiotem rozmów jest okólnik hr. Taaffego, w którym minister-prezydent zaleca urzędnikom, aby przy tytułowaniu ministra Dunajewskiego nie zapominali o „Ritter von“, albowiem Dunajewski właśnie co dopiero legitymował się jako szlachcic. O tem wylegitymowaniu wiemy z ostatniego sprawozdania Wydziału krajowego, ale żeby aż okólnikiem przydzielalnemu polecać przestrzegania dotyczącej kurtoazji — to wygląda trochę śmieiesznie.

Eljasz Kowalski, brat rozstrzelanego przed dwoma laty w Odessie Siergieja Kowalskiego, trzymający się obecnie w więzieniu Nikolajewskim, jako podejrzany o spiskowanie. Przed kilku dniami wybuchł w tem więzieniu bunt aresztantów. Wojsko użyczo broni do jego stumienia, przytem Kowalski został raniony strzałem w policzek.

Śmiały wyba. *National Zyc* donosi, że angielski pelnomocnik wojskowy przy ambasadzie w Berlinie, podpułkownik Methuen, odbywający przed kilku dniami przedchadzkę pieszą do Charlottenburga, spozstrzegł na moście nad kanałem mnóstwo ludzi patrzeć w wodę, gdzie człowiek jakiś walzył ze śmiaćrca. Bez namysłu rzucił się Anglik w wodę i ugrzązł prawie po żebra w mule, tak, że tylko z największym niebezpieczeństwem życia powiodo mu się samemu wyswobodzić i wynieść nieuczęśliwego na brzeg, który odniesiony został do najbliższej straż policyjnej. Nie dawszy się otaczającym poznać, wskoczył szlachetny Anglik do dorożki i odjechał do domu.

Schlleman darował rządowi niemieckiemu wszystkie zbioru starożytności trojańskich.

W Krymie na winnicach tamtejszych pojawiła się filoksera.

Rozbił się okręt „Bremen“ w podróży z Bremy do Baltimore na jednej z wysp Suetlands. Z załogi, złożonej z dwudziestu osób [zdolano tylko siedm uratować.

Ogłoszenie. Dla szpitala urządzić się mającego w razie wojny dla 600 rannych w koszarach cesarza Ferdynanda we Lwowie nie jest dotychczas zapewniona dostateczna ilość lekarzy, którzyby w danym razie czynność lekarską objąć zechcieli.

Cl panowie lekarze, którzyby chcieli w r. 1881 przyjąć na siebie obowiązki sekundariuszów z dniennym wynagrodzeniem 4 złr. (a dwóch z nich z pomieszkaniem umebłowanem w koszarach powyżej podanych) raczą złożyć deklaracje swe na ręce dra Alfreda Biesiażewskiego, kraj. referenta sanitarnego w przeciągu miesiąca bieżącego.

Lwów 3. lutego 1881.

Od zarządu krajowego stowarzyszenia patriotycznej pomocy czerwonego krzyża.

Notatki literackie i artystyczne.

Im fernem Osten. Dzieła tego ilustrowanego (nakład księgarni uniwersyteckiej) Alfreda Hildera w Wiedniu wyszły zeszyty 8, 9 i 10, odznaczające się, tak jak poprzednie dobozem treści i ozdobnemi rycinami.

Martin's illustrirte Naturgeschichte der Thiere. (Nakład F. A. Brockhaus w Lipsku.) Podczas gły pierwsze 10 zeszytów stanowią pierwszy tom dzieła o zwierzętach ssących, napisany przez dr. Martina, rozpoczyna się z 11tym zeszytem, właśnie rozełanym, tom drugi, opracowany przez dr. F. Knauera o ptakach. Dzieło to popularnie napisane odznacza się od innych tem, że autorowie wyszyskali najnowsze spostrzeżenia podróżników, tudzież doświadczenia zrobione w akwarjach i ogrodach zoologicznych. Ilustracje dalszych zeszytów są równie piękne, jak w pierwszych. (Cena zeszytu 3/2 fenigów.)

Rolnictwo w przemyslu handlu

Kolej transwersalna w Galicji Wiedeński *Tribuna* donosi, że Ländlerbank powołał inżyniera

Różne artykuły reklamowe dotyczące kosmetyki i pielęgnacji skóry.

Winy i produkty spożywcze z różnych regionów.

Wyprowadzenie i nieomylne środki do pielęgnacji włosów.

Wodę kolońską prawdziwą, wodę anatomiczną, proszki i pasty.

Mydło higieniczne makasarowe w eleganckim słoiku.

Poleca znany z tanioci i doborowego towaru MAGAZYN DAMSKI Kamila Strzyżowskiego

1 04 5-0 7

Nowo urządzony skład nasion i kwiatów EDMUNDA F. RIEDLA

Ajencja pośrednicząca w kupnie i sprzedaży koni. AJENCJE kupna i sprzedaży wszelkiego rodzaju koni.

Kamila Strzyżowska HERBATY poleca handel chińsko-rossyjskiej

KSAWERY BUDKOWSKI baletmistrz teatrów warszawskich, udziela Lekcje tańców i gimnastyki.

HURTOWNY HANDEL WIN KAROLA WERNERA

Do sprzedania DOM z placem ob szarym budowy na Bursach

Nowa wypożyczalnia książek polskich, niemieckich i francuskich A. WOJEWÓDKI

Konkurs. W Świątynie jest do objęcia w kasynie restauracja

Pierwszy i największy skład prawdziwych francuskich i angielskich PERFUM i artykułów toaletowych

WYROBY SPECYJALNE. PARFUMERYA AUX VIOLETTES DE PARME ED. PINAUD

Wina Korkak i Rozolisy po najniższych cenach

Nowo urządzony handel JANA RIEDLA

W niedzielę dnia 6. marca 1881 o godz. 4. po południu siódme zwyczajne WALNE ZGROMADZENIE

W Glinianach dnia 7. lutego 1881. Rada Zawiadawcza Towarzystwa Zaliczkowego w Glinianach

Po Bogu zawiądzęcać tylko jednemu państwu Piwu zdrowiu z ekstraktu słodowego!

MEDAL ZŁOTY na Wystawie powszechnej w 1878. WIELKI MEDAL ZŁOTY i MEDAL POSTĘPU 1872-1873.

Zł. 50.000 do wgrania 15. lutego na Promesy za zł. 150.

Koszule salonowe KALESONY po zł. 1,25, 1,40, 1,60, 1,85, 2.

WALNE ZGROMADZENIE Towarzystwa Zaliczkowego w Glinianach

W Glinianach dnia 7. lutego 1881. Rada Zawiadawcza Towarzystwa Zaliczkowego w Glinianach

JANA HOFFA Pivo zdrozia ekstraktu słodowego.

HERMANN LACHAPPELLE 144, rue du Faubourg-Poissonniere. Paryż.

MASZYNY NIESTANNE Do wyrabiania NAPIÓW GAZOWYCH

Codzienne świeże MASŁO se słodkiej smetanki

UNIERSALNY PLYN przeciwko duplekowi.

WALNE ZGROMADZENIE Towarzystwa Zaliczkowego w Glinianach

Urzędowe sprawozdanie lekarzkie, c. k. szpitala garnizonowego 1. 25 w Zagrzebiu

Galicyjska kasa oszczędności we Lwowie zniża z dniem 1. kwietnia 1881 stopę procentową od wkładek oszczędności z 5% na 4% rocznie.

ANTILENTYLIA usuwa pieg, opatnienie słoneczne, plamy wyrobiane.

WODA FIOŁKOWA nieporównany środek, usuwa z twarzy przyszczy, liszaki.

MAGNOLINA jedyny środek odświeżający skórę, usuwa, usuwa i sgrzybiała.

WODA LILIJOWA Plamy żółte, brązowe i osady z twarzy.

ORIENTALINA czyli Puder w płynie nadaje twarzy prawdziwie naturalną piękność.

PUDR KSIĄŻĘCY BIAŁY jest prawdziwym unikatem w sztuce kosmetycznej.

PUDR KSIĄŻĘCY cielisto-różowy i cielisto-białawy po 1 str. 20 cent.

KREM ORJENTALNY BIAŁY, cielisto-różowy dla blondynek i cielisto-białawy dla szatynek.

J. IHNATOWICZ magister farmacji i chemik sądowy.

ANTILENTYLIA usuwa pieg, opatnienie słoneczne, plamy wyrobiane.

WODA FIOŁKOWA nieporównany środek, usuwa z twarzy przyszczy, liszaki.

MAGNOLINA jedyny środek odświeżający skórę, usuwa, usuwa i sgrzybiała.

WODA LILIJOWA Plamy żółte, brązowe i osady z twarzy.

ORIENTALINA czyli Puder w płynie nadaje twarzy prawdziwie naturalną piękność.

PUDR KSIĄŻĘCY BIAŁY jest prawdziwym unikatem w sztuce kosmetycznej.

PUDR KSIĄŻĘCY cielisto-różowy i cielisto-białawy po 1 str. 20 cent.

KREM ORJENTALNY BIAŁY, cielisto-różowy dla blondynek i cielisto-białawy dla szatynek.

J. IHNATOWICZ magister farmacji i chemik sądowy.

Ostrzeżenie! Żądać tylko Jana Hoffa wyrobów słodowych.

NOWE ŁAZIENKI „DIANY” we Lwowie, ulica Słowackiego 1. 2.